Eggert Ólafsson:

Fridreks-Drapa.

Kh. 1766.

Eggert Ólafsson

Fridreks-Drapa,

um

Sorglegan Alldrtila, Dygdir oc Söknud

Þess Allrabetsta, nu Sælasta

Konungs oc Herra,

Fridreks ens Fimta,

Dana, Nordmanna, Vinda oc Gauta Konungs,

Sless-vicor, Holseto, Stör-møris oc Þett-merskis Hertoga,

Alldin-borgar oc Delmin-horstar Greifa,

Hvör

Andadr er i Drottne a dag hins H. Felix,

Sem var sa XIV. Januarii oc Þridi dagr Vico;

Enn

Ut-hafin ur Kaupmanna-höfn til Greftrar i Rois-kelldo, ix vicom sidar;

Þa varo talin ar fra Guds Hingat-burde

M. DCC. LXVJ.

Ort

I Nafne Þeirrar Islendsko Þiodar,

A forna Danska Tungo eda Norrøno, þau er enn tidkaz ut a Islandi, oc

Skipt i Fiora Tug-flocka, eptir Fiordunga taulo Eyiarinnar;

Med stuttre Utlegging a Latino

Til Ævarandi Þacklætis Minningar,

Vid hin Blessada, nu Lidna Konung, Fyrer Allar þær Dømalausar Velgiördir, oc Astrican Ahuga, sem Hann iafnan Veitt hefer oc bodit vorri Fatøkre Fostur-Jørd;

Af Nockrom Islendingom viþ Lærdoms-Skolan i Kaupmanna-höfn, þeim er Lags-menn giördoz oc saman skuto til Utgefningar oc Framflutningar þessa Qvæþis.

Prentat i Kaupmanna-höfn af August Friderich Steine.

(Explicatio)

EXPICEDIUM,

De

Luctuoso Obitu, Virtutibus & Desiderio
Longe optimi, nunc Beatissimi

REGIS ET DOMINI,

FRIDERICI QVINTI,

Daniæ, Norvegiæ, Vandalorum Gotorumqvè Regis,
Slesvici, Holsatiæ, Stormariæ & Ditmarsiæ Ducis,
Oldenburgi & Delmenhorstae Comitis,

Qvi

Exspiravit in Domino, die Sancti Felicis,
Qvæ erat XIV. Januarii & III. Hebdomadæ &
Elatus est Hafnia, ut sepeliretur Roskildiæ,
Post IX Hebdomadas; Anno Christi
MDCCLXVI;

Factum

Nomine Nationis Islandicæ,
Prisca Danorum sive Boreali linguâ,
Qvâ Islandi adhuc Utuntur
Divisum in Qvatuor Decades, secundum numerum
Qvartarum insulæ
Cum brevi Explicatione Latina
In

Æternæ Gratitudinis Memoriam,
Erga Benedictum illum nunc Defunctum Regem, Pro omnibus Benefactis, exemplo carentibus, curisqve amore plenis, jugiter collatis oblatisqve inopi nostræ Patriæ,

per

Qvosdam Islandos Cives Academiæ Hafniensis, qvi sociatis viribus impensisqve, ediderunt & obtulerunt Hocce carmen.

Impressum Hafniæ 1766,
Typis AUGUSTI FRIDERICI STENONIS.

POTENTISSIMO ET AUGUSTISSIMO

REGI ET MONARCHÆ

CHRISTIANO SEPTIMO

DANIÆ, NORVEGIÆ, VANDALORUM
GOTORUMQVE

REGI,

SLEVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ, DITMARSIÆQVE

DUCI,

OLDENBURGI ET DELMENHORSTÆ

COMITI,

CLEMENTISSIMO

DOMINO SUO

PRÆSENS MUNUSCULUM,

VILE QVIDEM; SED EX ANIMO,

PIETATIS

IN BEATISSIMUM EJUS PATREM MNEMOSYNON;

COMMUNITER OFFERUNT DICANTQVE

IPSIUS MAJESTATI

DEVOTISSIMI, SUBJECTISSIMI SERVI

UNIVERSITATIS HAFNIENSIS

CIVES, ISLANDI,

Johannes Olavius
Ottho Johannaeus
Gudmundus Magnaeus
Eyolphus Jonsonius
Paulus Sigurdi F.
Olaus Olai F.
Jonas Erici
Magnus Olavius
Finno Thorulfi Muhle
Gislus Magni F.
Gislavus Thorlacius
Eggerthus Olavius.

Her hefur

Fridreks-Drapo,

med ſtuttre Utlegging oc Skiringar-greinom.

Fyrſte Flockr.

Upphafit. Hrygd of allt vid Fridreks Konungs Æviloc.

j.

Vacna Fogla Frøen at hugli,
Farnar tams i Arnar hamſe,
Reinir ſvif at Hunangs Hafom (1)
Hugur minn ti fluga þinna!
(2) Son i botn ef Seynir iotna (3)
Supa, fris oc driupir iſom?
Endur berat Ande mørar
Eigor ſkalds ur veiga ſaldi!

ij. Þid-

DECAS I. Initium. Ad exitum Friderici Regis Univerſalis triſtitia.

I. Invocatio. (1, 2.) Excitatur animus induens avis exercitatæ generoſæ naturam. (3, 4.) volare jubetur ad melleos Poëtarum lacus. (5) Metum incutit Gigantum ingluvies (6) & laticis poëtici congelatio; (7, 8) qvoniam tardè reportat animus fluentem iſtam verſificationis materiam.

ij.

Þidna ſier ec Bodnar Bauro;
Biþ er laung au griþi ſaunga;
Møþiz tröll au Miaþar vello
Mege ſleppa lege greppa!
Hvata muni i Hvitom dŭni,
Hviþo mærdar iþo færdu!
Fliugdu, dreyr (4) i Flagda byre
Frøþa vine au roþo mina!

iij.

Heria pate Hvörio ſøtir,
Hrygda boþ oc frygda voþe?
Veſtan Blæfar Baſta lifi
Burtu tiþ oc urtir friþar!
Nordan Vindur Virdom grandar.
Vægra ſiot au dægra motom,
Kvöld oc morna Kulda ſtirnur
Kveliaz blom at heliar dome.

iv.

Eyſtra ſalt oc Oſtro hvilter (5)
Eyrar ſunds au leyre ſundoz,
Gangaz mot in Straungo Strite
Strandar bauror landit gaura,
Tamin vatnot Pruma Prutnar,
Prammar (6) hler au gamma veri,
Siau at Bonda Bæum ſender
Ballr gialfr i hallir ſialfar.

v.

Eptir licing Aptur taciþ
Oþe vinds oc fløþe ſtrindar:
Lucko þurd oſs Geck at Garde,
Gudleg nauþ i budlungs dauþa.
Hrodra ſkamte Fridreks Fimta
Feigda ſott er beigdi drotter!
Fridreks Háfnit Hrodrar efnom,
Haleit önd i mali vöndo!

vj.

Bilſo ſott oc Heilſan Hittoz,
Hel oc lif i ſele tifa;
Seinaſt þreytto um Dana Drottin
Deyþ oc fiör oc neyþer kiöro.
Hafdi ſtundom Lofdung Landa
Latin þegn i grate fregnat,
Eptir heilan, Aptur qvalen
Odleng qvilla ſtödla mille.

vij.

II. (1–4) Videt demum Poëta procul advolantem animum, regelatum Nectar & à laſſis miſſum factum gigantibus: (5, 6.) Feſtinare jubet animum, albis veſtitum mollibusque plumulis; promtus ut afferat cogitationes, (7, 8) & geniis magnis adſpirantibus, orationem potu ſapientiæ perſpergat.

III. Ante Regis Obitum Naturæ prænuntia. (1) Miranda Famæ Sagacitas (2) triſtitiæ nuntius. (3, 4) Exſpirat Zephyrus ſalubris & frugifer; 5, 6) Obortus autem hyemalis Aqvilo non parcit mortalibus, (7, 8) & torqvendas morti tradit floridas herbas.

IV. (1, 2.) Maris Baltici, ſinusque codani mutuus occurſus. (3, 4) Fluctuum in litore congreſſu læditur terra: (5) Agri ſub aqvis tumeſcunt. (6) Oceanus in Sicco graviter incedit, (7) Immittens in rura mare (8) & maris æſtum in palatia.

V. (1, 2) Reguſtate (hanc) ſimilitudinem, de procellis & inundationibus; (3, 4) A Deo Adverſa nobis miſſa eſt in morte Regis, Fortuna. (5, 6) Miniſtrabit laudes metricas, qvi fregit ſubditos, morbus lethalis FRIDERICI QVINTI. (7, 8) Invocatur beati Regis Anima, ut hanc Encomiaſticen facilis accipiat.

vij.

Heyriþ ſtaþer, Harar, lyþer
Hlioþa radd er þioþan qvaddiz.
Biöþ und höfga Bauþ ulifgom
Biarga mold at fargiz holde.
Hremmer fölur Hrammi ſvalom
Höfud dana iöfra bani:
Þeygi Vargur Væger mörgo,
Veſöl drott þat leſe oc Ottiz.

viij.

Qvittur aþor, Satt ſer Siþan,
Siola deyþ er iolom eyþer.
Feigdar ord at Hrygdir Herde,
Hvorgi þriote ſorgar notor!
Skogar, fiöll oc Skagar allir
Skunde vacin under tace,
Skata dauþo Skot oc leiþi,
Skyla drauga byle i haugom!

ix.

Old er Skard i Skilde vordit
Skynia menn oc ſtynia nemna:
Biar-
Biartar Sveipaz Sorta kapom
Sveitir røſis teite loſa.
O! at Tröll af Truar villom
Tyrom (8) refdis dyrom hefde (9).
Veſtur Einn eþa Auſtur ſpannat,
Øſkia þeir oc røſkia fleira (10).

x.

Drottins (11) Reyſiþ Retto loſi;
Ricis ſtiorn at lice fiornar
Jömn et Höfuþs Himna, gæfo
Hærre iamt oc ſmærre ſkamtar!
Þacka leyſe Þeckir hrøſit,
Þegna ſyndar hegner yndi.
Kongin biog um Langa Lego;
Lifna reþ i hifna glebe.

* Stefit.

Hrodrar ſkemte! Fridreks Fimta
Fellur hrór oc ſpellar fiöri
Lydar! Hafnat Hrodur efnom
Haileitt önd i maili vöndo!
An-

VI. Statuſ ſupenſus. (1, 2) Morbi & Sanitatis, Mortis & vitæ contentio. (3, 4.) Mortalitatis & Vitalitatis ultima pugna Principi Daniæ calamitoſa. (5--8) Inter ſubditos de Statu Regis rumores audiebantur contrarii; nunc obitus, nunc convaleſcentia.

VII. Mors Regis. Exclamationes publicæ. (1, 2. Audiant Principes, Populi, Civitates, Regis avocationem, (3, 4) qva Terra Mater, eum ad ſubterrânea Saxorum hoſpitia invitat. (5-7) Mortis crudelitas nemini, neqve Danorum Supremo parcit; (8) Plebeculæ tum certo timenda.

VIII. (1) Veritas, Famâ præeunte dubia, poſtveniet. (2) Mors Principis, Mors feſtivitatis publicæ (3, 4) Mortæ paretur; intendat luctum mœſtosque cantus. (5-8) Sylvæ jubentur ſuccinere, montes, promontoria, Heroum ſepulcra, Regum ethnicorum tumuli.

IX. (1, 2) Loqvuntur publicam jacturam publica ſuſpiria. (3, 4) Splendidæ Regis cohortes lætitiam pullatæ claudunt. (5-8). Mœror extra vagatur oleas: Optant loco Regis ſui ſubditi, qvod horrida illa mors prehendiſſet unum vel alterum ex infidelibus mundi orientalis vel occidentalis Regnatoribus.

X. Voluntas Divina. (1-4) Oportet prædicare Dei juſtitiam; Orbis terrarum gubernatio ſemper eadem. Deus fortu-

Annar Flockur.

Lofrødor um Fridrik Kong oc Hanns Godgiörder. Söknudr.

xj.

Ofs er hitt, at Miſſa Mattom,
Mærec enn̄ oc bære penna,
Skiöldungs dygd oc Hildings Hegdan,
Harma (12) lioſtr i varmo brioſti.
Ynglings ſinnis Engla könnuds
Oſkilega gozkó tregom!
Danir, Nordmenn Vinar Virda
Viſa hros i þviſa lioſe.

xij.

Era pioþa peira nauþor,
Poptar mærd at optar færdom;
Sungo fyrr oc Syngia nærri
Siklings þratt um miklan hatta.
Viliom helldur Velia ſkallde (13)
Viſleg þing ſem Iſlendingom
Bragnings Hefer Hugnan oſit,
Hræſa ſvelgs (14) at æſi velgiz.

xiij.

Fyre ſex oc Fiorom hurac (15)
Fræþar aurom gvæþe bauroz
Kviks af giöfom, Klaka ſeti
Kent þat feck, enn prentat ecke.
Smiadra lauſt kna Fridreks Foſtrar
Fagur nefna bragar efni;
Anna leyfit En ver haſim
Yfer farins klyfan ſparg.

xiv.

Daner aller Dana ſtillar
Dygda hliom i bygda romom
Iſa vanga Fuſan Fengo,
Flotnar enn oc gotnar kenna.

Frö-

---

fortunæ dona majoribus & minoribus æqvê diſtribuit. (5, 6) ingratitudinem, jactantiam ſceleratasqve populi voluptates rectè punivit; (7, 8) Regem vero diutino morbo ad cœlum præparavit.

* Stropha Intercalaris. (1) Carmen lætitiam ferre jubetur. (2) qvoniam occaſu Regis noſtri contriſtatur omnis populus; abjecto protſus animo. (3-4) Invocatur Anima glorificata, carmen ut accipiat.

DECAS II. Friderici Regis Panegyrici. Evergetæ Deſideria.

XI. Fœcunda Poëtis Materia. (1-4) Islandi optimo Rege privati intimè vulnerantur. (5, 6) Ejus bonitate ſe non diutius poſſe frui conqueruntur. Jam inter cælilites agit. (7, 8) Amantisſimum hunc Principem Dani Norvegiquè ſemper concelebrabunt.

XII. (14) Earum gentium Panegyrici non hac vice recinendi, nec opus eſt cum Regis gloriam nuper & olim cantitavertnt. (5, 8). Hic materia potius eligenda de ipſius beneficiis, qvibus Islandorum res aſperas mitigabat.

XIII. Islandorum Carmina: (1-4) Eorum ſit mentio ante 4, 6 & 10 Annos, qvæ vivo adhuc Regi, pro ipſius beneficiis Oblata fuere, licet inedita. (5, 6) Hinc Alumni Friderici Regis, materiam illam ingenuè tractare poſſunt; (7, 8) Sinent tamen negotia nimiis iterationibus ſuperſedere.

XIV. Daniæ Regum clementia in Islandos. (1-3) Gens iſta omnium Daniæ Regum virtutes lubentisſimè proclamavit. (4) Idemqve hodiè tam montium qvam maris accolæ (Ruſtici & Piſcatores) confitentur. (5-8) Fridericus tamen longè maxima liberalitate, protectione & auxilio, erexit eos atque firmavit.

Frömuþr hvöriom Frennur þeirra
    Fridrekr samt af idra skamti
(16) Meldor grotto Valda Veitte,
    Vern oc hiolp at erner stolpiz.

xv.

(17) Glasis Klerkar Kuso biarkan,
    Kiöro fleire af örom meira,
Vella Fundo Fullar hendur
    Fretto mætar retta bætur.
Snaudir verde Fiadir Firdar (18)
    Føþiz mugur goþengs rugi:
Saknit veicur Lækna Licis
    Liona gildir frona vilde.

xvj.

Lærdir kaus at Verde Visst
    Vallda bragnar alld at gagne:
Natturlegri Nytta þægri
    Niote bøndor otal vønda:
Handar Yrkiur Endur verkiz;
    Ofnir ducar losnom hiuce:
Feldar Aktiz Alldin røktir;
    Ar ai bui vaxe hiua.

xvij.

xvij.

Slicar þott i Þoco natta
    Þioþans higgior moþar ligge,
Vaknar lad oc Viknar haudur
    Verkin fryn er merke syna.
Kongur Himens Hungur beymom
    Hreggia nauþ oc seggia dauþa,
Smala fall oc Smyla villor, (19)
    Smelto brendar elto sende.

xviij.

Ef at blessan Ofan missom,
    Ecki tir at hneckia riran:
Ef at Guþ oss Gæfo reiþer,
    Gott er allt (20) Oc totti i sallti (21)
Mannom anda Sinn ef Sender,
    Sannleiks ord oc þanneg skordar
Kristur Naþ ti Neistar lioþa,
    Neckar vandir ecke granda.

xix.

Sorgar unnur Mörg er Manna
    Mæreng latin kærir gratur.

Kættn

XV. Friderici Regis Beneficia. (1) Gratificationes in clerum (2) multosqve alios: (3, 4) Affluenter acceptæ pecuniæ (4) & privilegia. (5) Inopes ditescere, (6) plebem frumento dato nutriri. (7) infirmos sanari (8) Rex voluit.

XVI. (1, 2) Magistratus utiliter erudiatur: (3, 4) in immensam spem fruantur coloni naturæ commodis. (5) Recolantur opificia: (6) foveant incolas Textilia: (7) neglecta olerum cultura restituatur, (8) & frumentum proprium Agricolis proveniat.

XVII. Fructus Obstacula. (1, 2) Tales licet Principis Sollicitudines noctu jam qviescant, (3) expergesit terra depressa, edita, permovetur, (4) insignibus in publico vestigiis. (5-8) Deus immisit famem, imbres, hominum pecudumque mortem, fluenta vulcania, seductrices larvas.

XVIII. (1., 2) Absque cœli benedictione tabes nostra immedicabilis (3, 4) volente Deo res Succedent nostraque sors in tuto est. (5-8) Christus spiritu suo verboque si animos informat & erigit, Alastores minimè nocebunt.

Kættu spar und Kletta murom,
Kyrda raus oss hyrdo lausa.
Neiðer slogo Guþs oc Geigar
Galaust hold oc brial i moldir;
Skipomz vel er Skapi solar
Skepnom bending hepna sender.

xx.

Æ! hve fólur, Æ! hve svalur
Ertu stillir kerta mille!
Hvar er sion, er Fióra Frynar
Forda stónd au nordur lóndom?
Hlægir Oss at Eigi missom
Astar gram i skastom hami
Feþor Negg er Niþar higgins;
Niotom þess oc moti blessom!

* Stesit.

Hrodrar skemte! Fridreks Fimta
Fellur hrór oc spellar fióre
Lydar! Hafnat Hrodur efnom
Haileitt ónd i malli vóndo!

Pridie

Pridie Flockr.

Utfarar Minning Konungsins.

xxj.

Lifdu gylve, Leyfdu fólvan
Lengi vel at þengil fela,
Kristiarn sik, i Gesta Grafir
Gista þing oss Islendingom!
Þungo hriþar þengils dauþa
Þat meþ bóli oc harmi svólom:
Svasleg Fridreks Syslan hedra
Sal i munads haleic une!

xxij.

Nais er allt i Husa Hviltom
Hilmis svart oc dilmit hiarta
Byrgia kanna Sorgir Sinna
Siola lic au stole ricis!
Burt er kruno Birti steina,
Biaþar hrórna glaþar stiórnor:
Goll i Skatna Skrólli hvitnar;
Skilfings bleckiz silfur recka.

xxiij.

XIX. Luctus post Securitatem, Nemesis. (1) Humani generis miseriæ: (2) in funere lamentatio. (3, 4) Monticolas curarum expertes, vanæ prophetiæ & magniloqventiæ delectabant. (5) Fulmine Dei (6) Incuriosi, rerum mutatores, in pulverem detruduntur. (7, 8) Monentur hoc numine cives converti.

XX. Qvestus ad Solium. (1, 2) Cadaveris luror, gelu. (3, 4) Clausus oculus statuum aqvilonarium anima. (5-7) Hilarat cives vitâ functi Regis igenium cordato relictum filio. (8) Fruituri benedicamus!

* Stropha intercalaris. (v. Sup.)

DECAS III. Exeqviæ Allegoricæ.

XXI. Ad Regem regnantem Islandi. (1-4) Salutatio: petitio veniæ, funus terræ committendi. (5, 6) Hoc pacto mœrori satisfit. (7, 8) beatisfimæ in cœlis Animæ placeat illud negotium!

XXII. Aulæ Lugubria. (1-3) Cameræ Funeris nigræ: taci-

xxiij.

Hilding ſinyri Fiölde Fira;
Fua vant af truar pante
Skulld her life um Alldr oc Æfi
Ydlings lof oc rödlom ofar!
Veſiez (22) inn at Riſiom Runnit
Ræſis hold i Æſo moldar!
Flone kærleiks Funa gerla
Freþin nár i geþi váro!

xxiv.

Ylfeng meiþir (23) Elfa gloþar
Undirſettar grunda ſtettir
Leiþe ſim at Lioþi ſøme,
Leggi til af neggia ſkili.
Veine (24) ruſa Grøn ti Grafar
Griota lin ur hnioti ſinom
Brunnin ei ne Finnom Funot
Fáo lauc i náa þaucom.

xxv.

Hilmi gardars Holma (24) virdar
Heklo (26) gler an eklo bere;
Döckan Steype Stock at hiupi
Storkit fiall i orko gialla.
Vraþin ſeite Viaþar lauta
Bloſſe glampa ur oſſom lampom;
Dana liome at Dvinan heima
Döglings hrer i þöglo veri.

xxvj.

Norvegs klettar Hvervir Hitte
Hiarla vard er karlar iarda:
Höggvaz late Hryggvo ritom
Harma ſyn oc Marmara ryni.
Meite Finnar Fito tanna,
Fagra grein at hagra ſteinom
Groþur ſeti oc Leiþi Late
Lofna girda ſtofnom hirdis.

xxv. xxvij.

---

taciturnus Aulicus neqvit mœſtitiam tegere. (4) En Funus in Throno. (5) Abeſt Gemmatæ nitor coronæ. (6) Terræ radiantes Stellæ deficiunt. (7) Albeſcit (regium) aurum, (8) Argentum Aulicorum nigreſcit.

XXIII. Funeris Præparatio. (1) Inunctio, (2.4) Animorum fidelitas, nomen Regis reddit incorruptibile; manebit hic & in cælis ejus gloria. (5, 6) Panni funerei pectorum complexus. (7, 8) Caleſcit gelidum cadaver amoris flamma.

XXIV. Regna contribuunt ad feralem pompam. Primo remotisſimi Grönlandi. (1-4) Juſtorum ſolutio decenter inſtituitur, animorum operâ. (5, 6) Gronlandiæ montes Asbeſtum ſuggerunt, (7, 8) unde ſepulcrale linteum, nec igni nec putredini ſuperabile.

XXV. Islandi. (1, 2) Achaten Islandicum, vitrum Heclæ promunt: (3, 4) Arte vulcani funditur nigra loculi materia. (5, 6) Bitumine flammantes addunt lampadas, (7, 8) qveis illuminatæ qvieſcent Regis relliqviæ ad mundi usqvè finem.

XXVI. Norvegi & Finni. (1, 2) Cautes Norvegiæ fiunt mobiles & funeri appropinqvant. (3, 4) Cæduntur triſtibus in marmore Runis, næniæ, lugubre ſpectaculum. (5-8) Finnorum Abietis abſciſi rami, ad exciſa plantantur Saxa, conſepiunt monumentum ſtirpibus.

xxvij.

Danir safni Dainar efnom,
Dyggir grafar bygging hafe,
Reise Meir en Maisols hara
Minnis-teikn er inni reiknat:
Döglengs (27) halla Dregle golli;
Dyrom Þvitom yrit glitre:
Astar Maurkom Mesto styrkiz
Mærings nafn oc Æra iafnan!

xxviij.

Nu er Hafit Haia iöfurs
Hold at ut ti foldar lute:
Þion i opa Þinom svipi
Þengill bylgiom lengi fylger;
Af þi getit Haufþom Heita
Hildings ast oc milde dasta;
Siþan þino Sæþi hline (28)
Snisin þioþ meþ lifi oc bloþi!

xxix.

Lafarz uppe Lof at klappom
Life rist og skrif i kisto:
Fedra iörd sie Fridreks varðl (30)
Fialla stoþ, sem allir skoþe.
Siaiom gögnom Skya Skygni
Skiöldungs mynd um qvöld u-yndis
Vetrar sloþ er Glitrar Goþa
Giörn viþ menn oc stiörnor hennar.

xxx.

Lifer eyk þo Laufit fuke,
Lifer skati i hifin bata;
Kriste venzlot, Hreyst af Hunzli
Hans er önd ur (31) sansa böndom.
Letto brastiþ Litt af duste,
Leiþis hellor reiþis vella;
Mosk er Yþar Osk oc heiþur; (32)
Oþis (33) speniom goþings meniar!

*Stefit.

Hrodrar skemte! Fridreks Fimta
Fellur hrór oc spellar fiöre
Lydar! Hafnat Hrodur efnom
Haileitt önd i mali vöndo!

Fiorde

XXVII. Dani. (1) Hi colligendæ feralis materiæ (2) & exstruendi sepulcri curam habent. (3, 4) Erigitur monumentum amplius Mausoleo. (5) Saxa auro distincta, (6) Gemmis coruscant: (7, 8) talibus amoris signis perennet magni hujus Principis nomen.

XXVIII. Inferiæ Islandorum. (1, 2) Sic inhumatione peracta seqvuntur umbram Regis fideles ejus subditi, per lamentorum fluctus, (5, 6) Memores svavissimi in se amoris & clementiæ, (7, 8) Semini ejus, cum vita & sangvine semper adhærebunt.

XXIX. (1, 2) cautibus Islandiæ incisa maneant Regis præconia. (3, 4) Monumentum FRIDERICIANUM statua in Patriæ Montanis conspicua. (5-8) Nocte tædii vident per nubes Regis imaginem, in via lactea, splendente benignitatis stellis.

XXX. Solamen. (1) Vivit Arbor sine frondibus; (2) Rex itidem morbo explicatus in cœlis; (3, 4) Anima puta, Evcharistiâ corroborata, Christoqvè Sangvine juncta, vinclis sensuum soluta est. (5, 6) O! petræ sepulcrales: ne gloriamini de ejus pulvere! (7) Talia sunt vester honor & expectatio; (8) nos vero colligimus animi ipsius, optima specimina.

Fiorde Flockr.

Til Christians Konungs hins Siöunda.

xxxi.

Ræsiz Sorg oc Sesiz ergi;
Syrgit menn of myrgin þenna;
Bragnings Sunna Sögnom rennur;
Sætis ecka gætir ecke!
Kristiarn Siaunde Lyst er Landa
Leiþ (34) i Fridreks reiþa vidre!
Hlyddú orom Eddo føris
Ungur iöfur tungo giöfom!

xxxij.

Þinom feþur Einatt Aþur
Oska brag und brioski flaga
Skatnar vauldo at Skytnings gilde;
Skeyttom kept oc breyttom eptir:
Munnur (35) snaþi, Minna rauþom
Moþur vessi hloþyn blessar;
Leyf þic mærom Lofþa stiori,
Lica bonom rici grone!

xxxiij.

Tolom dana Mail oc Muna,
Merki forn i verka bornom:
Gramur virst at Geyma størsta
Gersem ungur þersa tungo!
Faþer þinn var Goþur Gunnom
Gimo svells i hrima felle;
Nauþor enn er Naiþar þinnar,
Nauþ er beygiomz dauþa teygiom!

xxxiv.

Valla Gulfi Gull oc silfur
Gagn er ort i fagna skorti;
Blesse guþ, þai Ossom Auþur
Itre spinnz i vitro þinne! (36)
Hyrdis Vit er Verdi betra;
Veit oss auþ, er neyta snauþer:
Siþir fornir Guþ er Girnaz
Goþa land i moþo standi!

xxxv.

DECAS IV. Ad Christianum Septimum Regem.

XXXI. Ad ipsum Societas. (1-4) Matutino tempore Solis Regii ortus, animi doloris & acerbitatis est mitigatio, gemituum fuga. (5, 6.) CHRISTIANUS VII. regnorum Deliciæ, ducit omnes salvos è procella securâ FRIDERICI mortem. (7, 8) orant, ut oblatum hocce Poema Rex clemens audiat.

XXXII. (1-3) Patri subditi, sincera, datis symbolis, cantavere vota; (4) Islandi, sociati, similem navabant operam, (5) cœnam inter & memoriarum ordines (6) Patriæ qvoqvè, versibus benè precati. (7). Hinc jam petunt veniam, laudibus Regem metricè proseqvendi. (8) Vota pro fœlicitate Regnorum.

XXXIII. Petitiones. (1) Cum loqvantur Islandi priscam Danorum lingvam & animum, (2) Antiqvitatis in edito poëmate signa; (3, 4) Rex tum conservare velit maximum (Septentrionis) cimelium, hanc (Islandicam) nempe lingvam. (5, 6) & sicut Pater iis indulgens erat, sæviente glaciali frigore, ita velit Rex gratia, qvâ jam agonizantes maximè opus habent, complecti.

XXXIV. (1, 2) Haut enixè pecuniam petunt, vix in tantis utilem miseriis; 3, 4) sed generosissimi Regis prudentiam qvâ, prosperante Deo, sat divitiarum comparabitur; (5) Thesauris prævalet sapientia. (6) Petunt commodas pauperibus opes. (7) Antiqvi divinæ voluntati convenientes mores, afflictam populi fortunam in melius mutare possunt.

xxxv.

Fridrisungar Smiadra Söngar
Sufl ai braut oc kuflar þrauta;
Fridreks Arfi i Odra stirfin,
Ordi Drottins skordar þotta!
Fridreks ymur Stridra Strauma
Stura, grandit muri landa!
Fridreks Söknuþ Sabra læknar
Sonur þegna vonar megne.

xxxvj.

Guþ þer vese Gleþi ræsir,
Gere taura ver at klaurom (37)
Hvötu vautnom! Viti Vatne
Bygda (38) vigr i dygda sigri!
Heit-mey Þinne Þotti (39) senniur,
Þetta dis or, þretta visis,
Sælar varar Hvela Hrører
Hriodra miþe, godri biþur!

xxxvij.

xxxvij.

Eckior Konga Klöckar fange
Kæte nadar ætiþ baþar!
Hunangs Kæran Konungs hlyra
Kristur geyme i vistom heyma!
Døttor Konga oc Aettar Angar
Aldinborgar falder sorgom
Hressiz, blomgiz, Hnossöm tingiz
Heimi stofn unz eima rofnar!

xxxviij.

Riktu Kongur, Roktu lengi
Rett oc daþ oc pretti hriaþu!
Töndor lina Fienda Fionar,
Fiötra svik i tøtra bike!
Radgiz sæll oc Audgiz Elli,
Olgo vitis dolga slite
Kriste-iarn, er Kosta barna
Kristur, skaurna vister, aurne!

xxxix.

XXXV. Vota publica. (1, 2) Veræ pacis turbatores, Adulatorum cantica, catillamenta, malorum prætextus absint; (3, 4) Rex dignioribus studens negotiis stabilit animum verbo Dei. (5, 6) FRIDERICI mors imbrifera, Regnorum fœlicitati nil officiat. (7, 8) FRIDERICI desideria Rex curat Filius bonorumqve civium spem implet.

XXXVI. Pro Rege & Sponsa. (1) Deus sit gaudium: (2-4) Lacrymæ fiant Samiatorum lacus, qvo acuat Rex virtutum gladium, ad vincendum animos. (5-8) Speratæ Regis optant faustissima à Deo Sponsalia.

XXXVII. Pro Reginis & Familia Regia. (1, 2) Lugentes Regum viduas Christus ambas lætificet, brachiis Gratiæ exceptas. (2, 3) Dilectissimum semper servet Regis Fratrem. (5-8) Recreentur mœrentes Regum Filiæ. Stirps Oldenburgica floreat & multiplicetur ad mundi usqvè finem.

XXXVIII. Denuo pro Rege (1, 2) Regnum diutissimè servet Justitia, fortitudo, fraudum expulsio, (3) infringantur inimicorum missilia. (4) Perfidiæ catenatæ piceis involvantur triboniis. (5, 6) Rex ad feræ finem senectæ, fœlix consiliis, hostes semper infernales superet. (7, 8) CHRISTIANUS Rex noster, ita Christo mediatore, jura filiorum Dei, tandemqvè cœlos obtineat!

xxxix.

Kveþur sveit, at Kvæþa kroti
Konung feþor sona geþe!
Kveþur Finta at Friþar skemtan
Fridreks sal i þidra mali!
Vætta kunnom Vettuge henne;
Vist oc hafn er Kristur siafni;
Kongleg Aska um Engla paiskir
Endur lifnar send at hifnom.

xl.

Astar Gert i Gusti biörtom (40)
Greppa flaust ur kreppo naust
Sigle fullom Seglom hyllis
Sinnis af (41) ominnis hafe!
Foris hitte (42) Varir Votta,
Verde i lioþa ferda hlioþom,
Olld i hiai, er Alldri deya,
Offa vicit lofs i rici!

XXXIX. Epiphonema. (1, 2) Sub finem Carminis Islandi PATRI PATRIÆ valedicunt. (3, 4) valedicunt, voce licet qverulâ Beatissimæ FRIDERICI QVINTI Animæ: (5, 6) Nil erit amplius optandum; Christus enim illi Omnia. Regis cineres in Angelorum Paschate reviviscent.

XL. Ad carmen. (1-4) Jubetur tandem navis Poëtica, è pectoris textrino ducta, super Oblivionis maria, vento favoris vela facere. (5) Ducat eam Occasio in Atteftatorum portus, ad immortalia carmina, cum qvibus, infragilis, in præconiorum regno Semper maneat.

Skyringar-Greiner Qvæðisins,

sive

Sententiæ, ad Carmen, Explanatoriæ.

[1] Pöetæ Antiqvi fingunt animum volantem naturâ avium nobiliorum præditum. [2] Sona & Bodna duo lacus in qvo Nectar Poëticum servabatur. [3] Gigantes Nectar aliqvantisper tenuerunt, ante qvam in Deorum poteftatem veniret, voluerunt qvè recuperare. [4] Cogitationes apud veteres, & præsertim affectus grati, venti Gigantei secundi dicebantur. [5] Oceanus poëticè maris animalium Mansio. [6] Hler est Maris Dei nomen, & semper pro mari sumitur. [7] Est Adagium. [8] convenit qvidem hæc vox cum Græca Rhabdos, sed Reges Boreales antiqvi non gerebant Sceptra; tamen Principes utebantur Refdis suis, honoris ergo, & hos baculos ornatos auro gerebant. [9] In Asia vel America. [10] verbum Røskia vehementem egestionem notat, qvæ fit cum aliqvali ruptione ut exenteratio &c. Sic affines sunt voces Rask, Rusk, Rysking &c. [11] Hreyfa, emovere & excitare. [12] Liostr hasta vel aliud ferrum, qvo qvis percutitur, unde Liosta cædendo vulnerare. [13] Þing multos habet significatus: est conventus, cimelium & qvævis materia pretiosa. [14] Hræsvelgr ventorum & procellarum Deus: nomen à Hræ, cadaver, Genit: Plur. Hræva, & Svelgia devorare. Hic notat hyemis mortiferam Sævitiam. [15] Hic præsertim commemorantur Tria Carmina, in defuncti Regis laudes Islandicè facta. [16 & 17] Molitura Grottæ & Glaseris gemma vocatur Aurum. Eddæ innumeras tales Metonymias & Schemata suppeditant. [18] Intelligendum est frumentum, duarum Navium onus, qvod Bea-

Beatiſſimus Rex, Anno 1756, dono miſit Islandis. [19] Hic ſermo eſt de montis cujusdam ignivomi [Katlo-giaa] triſtiſſimis effectibus. [20] Totte, donum, portio cibi, penſum. [21] Rem bene reſervatam veteres ſale conditam eſſe dicebant. [22] Renna ti riſia dicitur de viris conſtantibus, qvando pietatis affectu intimè moventur. [23] Pruna fluminum Aurum poëticè vocatur. [24] Grøn Ruſa Grönlandia. [25] Gardars-Holme, Islandia. [26] Materia iſta vitrefacta maximè durabilis. [27] Hallr & Halle lapis ſaxum; hinc Hall vel Haull domus Saxea, Palatium, ejusdem originis. [28] Snifin þiod Islandi hoc nomine indigitantur. [29] Lavardr, Herus, Deſpota, Dominus ſervi, inde Angl. Lord. [30] Fridreks-varde vel Moles lapidea, ſumitur hic pro beneficiis B. Regis, infixis Islandorum memoriæ, unde carminis nomen agentis de iſta Materia. Alluditur ad hæc & ſimilia Nationis cogitata, per Sculpturam emblematis antecedentis ubi intra proprios fines Islandia lugens ſpecie ſeneſcentis fœminæ, Gratitudine ad dexteram, Regis Funus in plaga occidentali reſpiciente; paupertate ad ſiniſtram, orienti obverſâ, veneratur Regis ſui regnantis imaginem. [31] Sanſar, vox à lat. Senſus, non qvidem Antiqva, ſed recepta & nota, qvadrat melius in præſentem materiam, qvam isl: Vit vel Skilningar-vit. [32] Øde ingenium, ingenuitas, ab Od Ratio, Natura. [33] Spenia verbum emphaticum, ſignificat arte & ſtudio attrahere. [34] Reiþ & Reiþr, Fulmen, Rheda Thoris fulminantis. [35] Hodie utuntur Islandi, in Symbolismis, inter Nuptialia & cœnas Solennes, certis memoriis ſive poculis, ut Adventitio, Regis, Patriæ, Valedictorio &c. eo modo, qvo ante Reformationem ſanctorum memoriæ & in Ethniciſmo Deorum Minne, ſive Memoriæ Pocula potitabantur. Modimperator hæc ordinat, ſæpeqvè hunc in finem verſus componuntur & recitantur. [36] Eſt Adagium. [37] Aqva, qva ad acuendum ferramenta utuntur cotiarii. [38] Vigr etiam Haſtæ uſum præſtabat, unde ſæpe ad tale genus armorum refertur. [39] Senniur, Regis titulus ſatis antiqvus in lingva Septentrionali, ſed originis Italicæ vel remotius latinæ. [40] Greppur Poëta poëticè vocatur. [41] Lethe non hic intelligenda ſed rerum humanarum Oblivio. [42] Vór, Portus, Statio.

Ad Lectores.

In *hoc carmine* Metrum, Poësis, Dicendi Genus & Materia, *sunt observanda.* Metrum *est Octostichon, Longum, Holorhythmicum, constans duplicatis consonantiis. Huic simile metrum est* (1) Clangianum, *nisi qvod in eo omnes consonantiæ sint* (2) Rectæ *& versiculi unica syllaba breviores; nostrum verò carmen in alterutro constanter versiculo consonantias habet* (3) Obliqvas, *prout alioqvi fieri oportet in Octostichis. Utrumquè metri genus est* (4) Compositum *& vocatum qvoqvè* Tvi-henda, *nam Consonantiæ sunt binæ vel duplices in qvavis* (5) Octava. *Octostichum Longum,* Simplex, *qvod olim pervagatum erat, valde antiqvum est, illo enim utebatur* (6) *Marcus Sceggius, in Epicedio, qvod de Erico Bono Daniæ Rege composuit. Integra carmina Octostichis Holorhythmicis concinnata, qvondam exstitisse conjecturamus è* (7) *Snorronis Sturlæi Clave Metrica.* Poësis. *Quæ ulterius ad eam attinent sunt seqventia. Omnes versiculi sunt octo syllabi, distincti literis Majusculis, qvæ* (8) Capitales *vocantur & tres sunt in Disticho* (9) *hoc est in Tetrasticho Sex.* Hiatus *esse debent nulli; non vero fit Hiatus ubi duæ vocales mutuo occurrunt, si modo gravis sit qvæ præcedit; nequè licet ambæ tenues essent, si prior per Elisionem evanescit. Hæc observabant qvidam optimi Antiqvitatis Poëtæ; ii puta qvi Danica lingva publicè cecinerunt.* Dicendi genus *vix est novum, nequè obsoletum vocari potest. Exemplo veterum qvam paucissimis Eddæ Schematismis usi sumus, qvoniam hi sermonem prolixum & sæpe ambiguum reddunt, nisi proprie adhibeantur. Antiqvæ voces Emphaticæ brevesqvè dictiones Primitivæ sunt hic freqventiores.* Ortho-

gra-

graphia *eadem ferè eſt, qvæ uſitata erat ætate* (10) *Sturlungorum & adhuc in Islandia nota eſt. Dictiones ſæpe tranſponuntur, juxta priſcæ Poëſeos in Octoſtichis exempla; nunqvam tamen iſta transpoſitio ultra medium verſum extenditur; hoc eſt usqvè ad Tetraſtichi* (11) *&* (*qvod idem eſt*) *modulationis finem: hinc qvævis Dictio ad locum ſuum facile reduci poterit.* Materia. *Cogitationes propoſitæ ſunt verbis qvam pauciſſimis, & qvædam tantum modo tanguntur; adhibentur Reticentiæ pluresqvè figuræ qvæ orationem contrahunt, & qvidem hæc omnia veterum Septentrionalium exemplo. Figuræ & allegoriæ obviam fient lectoribus* (*ut in initio & fine Carminis*) *multum ab iis diverſæ, qveis utitur Europa hodierna. Hæc vero & ſimilia per ſe poſſidet lingva Danica & eam ob rem ſperamus id nobis non fore vitio vertendum, qvod talia in medium protulerimus; nemo enim, cives carpit proprium gerentes habitum, qvi ipſis bene ſedet & qvem ipſis gerere licitum eſt. Hinc explicationis Latinæ ratio nobis reddenda eſt: Omnes vident brevem eſſe & plerumqvè, ſecundum textum, poëticam. Qvasnam ſententias ſingula verſuum Stichidia, Diſticha vel Tetraſticha contineant, octoni iſti numeri, per ſingulos in explicatione verſus, repetiti denotant. Non forte comprobabitur Styli varietas, qvæ tamen in præſentia rerum fuit neceſſaria. Senſus enucleandus voces recentiores ſæpe reqviſivit. Notæ & moderno guſtui acceptæ materiæ, modiqve loqvendi plenè ſatis exponuntur; qvæ vero hodie peregrina ſunt, ſimilitudines, Tropi phraſesqvè, paucis dicuntur verbis & conciſis ſententiis, captui præſentis ſeculi magis accommodatis, idquè ſæpe, pro re nata, imperſonaliter. Si talia fuiſſent ad verbum reddita & qvævis emphaſes pluribus expres-*

expreſſæ, textu duplo major exſtitiſſet verſio multis ſanè tædioſa; noſtræ enim ætati breviloqventia melius arridet. Commendamus itaqve carmen noſtrum Lectorum benevolentiæ, rogantes eos, ut bene accipiant qvicqvid in eo eſt utile; reliqvum vero, qvod minus dextrè cadit deſitve, favorabiliter emendent & æqvi conſulant.

---

(1) *Clangius vir nobilis & inſignis Poëta islandus, ordinatus eſt Epiſcopus Scalholtenſis, anno* 1150 *vel ſecundum qvosdam* 1152. (2) *Conſonantiam Rectam vocamus* Aþal-hending, *ut* Ande & Grande. (3) Skot-hending, *Conſonantia Obliqva, ut* Inne & Rønne. (4) *Metrum Compoſitum hic vocatur, qvod veteres* dyrt *ſive Pretioſum dixere, qvando ſcilicet Stichidia pluribus conſonantiis erant elaborata.* (5) Attungr, *octava (pars verſus) idem eſt ac Stichidion vel verſiculus.* (6) *Hic vir Nomophylax erat Islandiae, Anno* 1084, *celebris Hiſtoricus et Poëta.* (7) *Non pro certo habemus Snorronem eſſe hujus libri Auctorem.* (8) Höfut-ſtafir *hae literae vocantur apud veteres: Duae eſſe debent in priori verſiculo, una verò in ſeqventi.* (9) Erende *eſt Tetraſtichon ſive dimidia pars verſus, qvoniam hic fit pauſa inter recitandum & canendum.* (10) *Ætas Sturlungorum cadit in ſeculum Decimum tertium, qvo haecce Familia floruit & plures Magnos viros, fortes & doctos produxit.* (11) *Octoſtichon longum hodie pro duabus Strophis vulgo ſumunt Islandi, propterea qvod Melodia in Tetraſtichon qvadrat.* (12) *Edda, cujus doctrina communis olim erat Septentrionis Poëtis, tales figuras & allegorias expromit.*

